

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

1 JULI 1998

Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 309bis in het Gerechtelijk Wetboek en wijziging van artikel 20 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging

AMENDEMENTEN

Nr. 15 VAN DE HEER HATRY

(Subsidiair amendement op amendement nr. 12)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 17, § 1:

A. Punt 2 vervangen als volgt:

«2. Vier leden aangewezen onder de magistraten van de rechterlijke orde.»

B. Een nieuw punt 3 invoegen, luidende:

«3. Vier leden aangewezen onder de advocaten die meer dan tien jaar ingeschreven staan op het tableau van de Orde van advocaten of onder de personen die ermee belast zijn economisch recht te onderwijzen aan een Belgische universiteit.»

C. Punt 3 vernummeren tot punt 4.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-417 - 1995/1996:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heren Vandenbergh en Erdman.

1-417 - 1997/1998:

Nr. 2: Amendementen.

Nr. 3: Advies van de Raad van State.

Nrs. 4 tot 6: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

1er JUILLET 1998

Proposition de loi insérant un article 309bis dans le Code judiciaire et modifiant l'article 20 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique

AMENDEMENTS

Nº 15 DE M. HATRY

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 12)

Art. 3

À l'article 17, § 1er, proposé:

A. Remplacer le point 2 par la disposition suivante:

«2. Quatre membres désignés parmi les magistrats de l'ordre judiciaire.»

B. Ajouter un point 3 rédigé comme suit:

«3. Quatre membres désignés parmi les avocats inscrits depuis plus de dix ans au tableau de l'Ordre des avocats ou les personnes chargées d'enseigner le droit économique dans une université belge.»

C. Le point 3 devient le point 4.

Voir:

Documents du Sénat:

1-417 - 1995/1996:

Nº 1: Proposition de loi de MM. Vandenberghe et Erdman.

1-417 - 1997/1998:

Nº 2: Amendements.

Nº 3: Avis du Conseil d'État.

Nºs 4 à 6: Amendements.

Verantwoording

Zoals de Raad voor de Mededinging thans is samengesteld, kunnen advocaten en hoogleraren nu al worden aangewezen onder de 6 leden die zijn aangewezen wegens hun deskundigheid inzake mededinging. De door de regering voorgestelde bepalingen zullen dit beginsel niet wijzigen aangezien onder de 10 leden die worden aangewezen wegens hun deskundigheid inzake mededinging, steeds advocaten en hoogleraren kunnen voorkomen.

Het leek ons echter onontbeerlijk te garanderen dat 6 van de 20 leden van de toekomstige Raad voor de Mededinging magistraat zijn. Terwijl in de huidige regeling de Raad voor Mededinging voor de helft uit magistraten is samengesteld, garanderen de regeringsbepalingen slechts de aanwezigheid van twee magistraten, namelijk op de post van voorzitter en op die van ondervoorzitter. De gewaarborgde aanwezigheid van 6 magistraten lijkt essentieel gelet op de rechterlijke bevoegdheden van de Raad voor de Mededinging en op de noodzaak om die Raad op te splitsen in verschillende kamers, die overeenkomstig § 7 moeten worden voorgezeten door een magistraat. Zes magistraten lijkt een minimum om procedureproblemen te kunnen oplossen en erop toe te zien dat de vereiste juridische vormvoorschriften in acht worden genomen.

Wat de hoogleraren betreft, preciseert ons amendement dat het mensen moeten zijn die aan een Belgische universiteit economisch recht doceren. Zonder die verduidelijking zou elke hoogleraar die enig rechtsvak doceert (personenrecht, rechtsfilosofie, ...), benoemd mogen worden, wat de doeltreffendheid van de Raad voor de Mededinging niet ten goede zou komen.

Nr. 16 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 3)

Art. 3bis (nieuw)

Het dispositief van dit artikel, dat het 2° wordt, doen voorafgaan door wat volgt:

«Art. 3bis. — 1° In artikel 18, § 2, van dezelfde wet, wordt de tweede volzin vervangen als volgt:

«Daarenboven kunnen de leden van de Raad die zijn aangewezen onder de advocaten of de personen die ermee belast zijn het recht te onderwijzen aan een Belgische universiteit, niet beraadslagen in een zaak waarin zij een belang hebben of indien zij beroeps-halve in contact staan met personen die een belang hebben in de zaak dan wel een van de belanghebbende partijen vertegenwoordigen of vertegenwoordigd hebben.»

Verantwoording

Enerzijds moeten de bepalingen van artikel 18 inzake wraking uitgebreid worden tot de nieuwe categorieën van leden van de Raad voor de Mededinging, die worden ingevoerd door het regeringsamendement.

Anderzijds moet verduidelijkt worden dat de advocaten onder de leden van de Raad voor de Mededinging geen zitting kunnen nemen indien een van hun cliënten of medewerkers voor de Raad verschijnt.

Justification

Dans la composition actuelle du Conseil de la concurrence, les avocats et les professeurs peuvent déjà être désignés parmi les 6 membres désignés en raison de leur compétence en matière de concurrence. Les dispositions proposées par le gouvernement ne modifieront pas ce principe puisque parmi les 10 membres qui seront désignés en raison de leur compétence en matière de concurrence pourront toujours figurer des avocats et des professeurs.

Par contre, il nous est paru indispensable de garantir la présence de 6 magistrats parmi les 20 membres du futur Conseil de la concurrence. En effet, alors que le système actuel prévoit un Conseil de la concurrence composé pour moitié de magistrats, les dispositions gouvernementales ne garantissent que la présence de 2 magistrats aux fonctions de président et de vice-président. La présence garantie de 6 magistrats paraît essentielle au vu des compétences juridictionnelles du Conseil de la concurrence et à la nécessité de diviser le Conseil de la concurrence en plusieurs chambres qui, selon le prescrit du § 7 doivent impérativement être présidées par un magistrat. Un nombre de 6 magistrats paraît un minimum pour permettre de résoudre les problèmes de procédure et veiller au respect d'un certain formalisme juridique.

En ce qui concerne les professeurs d'université, notre amendement précise qu'ils doivent être chargés d'enseigner le droit économique dans une université belge. À défaut d'une telle précision, tout professeur qui enseigne n'importe quelle discipline juridique (droit des personnes, philosophie du droit, ...) pourrait être nommé, ce qui ne renforcera pas l'efficacité du Conseil de la concurrence.

Nº 16 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 3)

Art. 3bis (nouveau)

Faire précéder le dispositif de cet article, qui devient un 2°, par ce qui suit :

«Art. 3bis. — 1° À l'article 18, § 2, de la même loi, la deuxième phrase est remplacée par la disposition suivante :

«En outre, les membres du Conseil désignés parmi les avocats ou les personnes chargées d'enseigner le droit dans une université belge ne peuvent délibérer dans une affaire où ils ont un intérêt ou s'ils entretiennent une relation professionnelle avec des personnes qui ont un intérêt ou s'ils représentent ou ont représenté une des parties intéressées.»

Justification

D'une part, il est impératif d'étendre les dispositions de l'article 18 en matière de récusation aux nouvelles catégories des membres du Conseil de la concurrence qui sont créées par l'amendement du gouvernement.

D'autre part, il s'agit de préciser que les avocats membres du conseil de la concurrence ne pourront siéger si l'un de leurs associés comparait devant le Conseil.

Nr. 17 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 17, § 1:

A. Punt 1 aanvullen met de volgende bepaling:
«met uitzondering van de leden van het Hof van Cassatie en de leden van het hof van beroep van Brussel.»

B. Tussen de woorden «de magistraten van de rechterlijke orde» **en de woorden** «de advocaten die meer dan tien jaar ingeschreven staan op het tableau van de Orde van advocaten» **invoegen de woorden** «*met uitzondering van de leden van het Hof van Cassatie en de leden van het hof van beroep van Brussel.*»

Verantwoording

Aangezien het hof van beroep van Brussel en het Hof van Cassatie kennis kunnen nemen van het beroep dat wordt ingesteld tegen de beslissingen van de Raad voor de Mededinging, lijkt het ons wenselijk te voorkomen dat een lid van die hoven kan worden gedetacheerd bij de Raad voor Mededinging. Dit zal delicate situaties voorkomen.

Nr. 18 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 3

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 17, § 5, vervangen als volgt:

«De magistraten die in de Raad voor de Mededinging benoemd zijn, genieten een wedde die gelijk is aan die van een ondervoorzitter van de rechtbank van eerste aanleg waarvan het ambtsgebied ten minste 500 000 inwoners telt, evenals de verhogingen en de voordelen die eraan verbonden zijn.

De voorzitter van de Raad voor de Mededinging geniet een wedde die gelijk is aan die van een voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg waarvan het ambtsgebied vergelijkbaar is, evenals de verhogingen en de voordelen die eraan verbonden zijn.

Die wedden mogen evenwel niet lager zijn dan die welke zij genieten in de rechterlijke orde.»

Verantwoording

Er is geen reden om een onderscheid te maken tussen de magistraten die benoemd zijn in de Raad voor de Mededinging en de andere leden die overeenkomstig § 6 van het regeringsamendement de wedde genieten van ondervoorzitter van de rechtbank van eerste aanleg waarvan het ambtsgebied ten minste 500 000 inwoners telt.

Nº 17 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 3

À l'article 17, § 1er, proposé:

A. Compléter le point 1 par la disposition suivante: «à l'exclusion des membres de la Cour de cassation et des membres de la cour d'appel de Bruxelles.»

B. Entre les mots «les magistrats de l'ordre judiciaire» **et les mots** «les avocats inscrits», **ajouter les mots** «à l'exclusion des membres de la Cour de cassation et des membres de la cour d'appel de Bruxelles.»

Justification

Dans la mesure où la cour d'appel de Bruxelles et la Cour de cassation peuvent être appelées à connaître de recours contre des décisions du Conseil de la concurrence, il nous paraît opportun d'éviter qu'un membre de cette juridiction puisse être détaché au sein du Conseil de la concurrence. Ceci permettra d'éviter toute situation délicate.

Nº 18 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 3

Ledeuxième alinéa de l'article 17, § 5, proposé, est remplacé par la disposition suivante:

«Les magistrats nommés au sein du Conseil de la concurrence jouissent d'un traitement égal à celui d'un vice-président du tribunal de première instance, dont le ressort compte une population de 500 000 habitants au moins, ainsi que des augmentations et avantages y afférents.

Le président du Conseil de la concurrence jouit d'un traitement égal à celui d'un président du tribunal de première instance d'un ressort comparable, ainsi que des augmentations et avantages y afférents.

Ces traitements ne peuvent toutefois être inférieurs à ceux dont ils bénéficient dans l'ordre judiciaire.»

Justification

Il n'y a pas de raison de faire une distinction entre les magistrats nommés au sein du Conseil de la concurrence et les autres membres qui, selon le § 6 de l'amendement du gouvernement bénéficient du traitement d'un vice-président du tribunal de première instance d'un ressort d'une population de 500 000 habitants au moins.

Daarenboven lijkt het ons niet wenselijk aan de gedetacheerde magistraten voordeelen toe te kennen die niet in verhouding staan tot die welke de andere leden van hun oorspronkelijk gerecht genieten. Wij willen op die manier een ongezonde toestand voorkomen. Het is evenwel duidelijk dat de voorzitter van de Raad voor de Mededinging daarentegen een wedde moet genieten die gelijk is aan die van een voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg waarvan het amtsgebied ten minste 500 000 inwoners telt.

Nr. 19 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 17, § 5, de woorden « Er wordt voorzien in de vervanging » vervangen door de woorden « Er wordt onmiddellijk voorzien in de vervanging ».

Verantwoording

Al te vaak leidt de detachering van magistraten van de rechterlijke orde naar diverse commissies of comités tot een ontwrichting van het gerecht waar de betrokken vertrekt. Enkel een onmiddellijk vervanging van de gedetacheerde magistraat biedt een oplossing voor dit probleem. In de praktijk blijken heel wat gedetacheerde magistraten immers niet te worden vervangen.

En outre, il ne nous apparaît pas opportun d'accorder aux magistrats détachés des avantages disproportionnés par rapport aux autres membres de leur juridiction d'origine. Nous voulons de la sorte éviter toute situation malsaine. Il est cependant évident que le président du Conseil de la concurrence doit, par contre, bénéficier d'un traitement égal à celui d'un président du tribunal de première instance dont le ressort compte une population de 500 000 habitants au moins.

Nº 19 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 3

À l'article 17, § 5, proposé, remplacer les mots « Il est pourvu au remplacement » par les mots « Il est immédiatement pourvu au remplacement ».

Justification

Trop souvent, le détachement des magistrats de l'ordre judiciaire vers des commissions ou des comités divers entraînent une désorganisation de la juridiction dont ils sont issus. Seul un remplacement immédiat du magistrat détaché peut permettre de résoudre ce problème. Or, la pratique actuelle démontre les lacunes dans le remplacement des magistrats détachés.

Paul HATRY.

Nr. 20 VAN DE HEER HOTYAT

(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 17, § 4, het derde lid vervangen als volgt:

« Tijdens de hele duur van hun mandaat mogen de voorzitter, de ondervoorzitter en de twee leden die aangewezen zijn voor een voltijdse functie, geen andere beroepsactiviteit uitoefenen. De Koning kan echter, op voorstel van de minister, de uitoefening van een aanvullende en bijkomende beroepsactiviteit toestaan, voor zover die activiteit verenigbaar is met de uitoefening van een mandaat in de Raad voor de Mededinging. »

Nr. 21 VAN DE HEER HOTYAT

(Subamendement op amendement nr. 8)

Art. 3

De voorgestelde paragraaf 10 (nieuw) doen aanvangen als volgt:

« § 10. Met uitzondering van de personen die in de Raad voor de Mededinging een voltijdse functie uitoefenen, hebben de eremagistraten en de magistraten die toegelaten worden tot het emeritaat, eveneens... »

Nº 20 DE M. HOTYAT

(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 3

À l'article 17, § 4, remplacer l'alinéa 3 par le texte suivant :

« Pendant toute la durée de leur mandat, le président, le vice-président et les deux membres désignés à temps plein ne peuvent exercer aucune autre activité professionnelle. Toutefois, le Roi peut, sur proposition du ministre, autoriser l'exercice d'une activité professionnelle complémentaire et accessoire pour autant que son exercice soit compatible avec l'exercice d'un mandat au sein du Conseil de la concurrence. »

Nº 21 DE M. HOTYAT

(Sous-amendement à l'amendement n° 8)

Art. 3

Dans le § 10 (nouveau) proposé, introduire de manière liminaire le membre de phrase suivant :

« À l'exception des personnes exerçant des fonctions à temps plein, au sein du Conseil de la concurrence... »

Robert HOTYAT.

Nr. 22 VAN DE REGERING

(Subamendement op amendement nr. 3)

Art. 3bis (nieuw)

Het dispositief van dit artikel, dat het 2° wordt, doen voorafgaan door wat volgt:

«Art. 3bis. — 1° Artikel 18, § 2, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«§ 2. De leden van de Raad voor de Mededinging kunnen gewraakt worden om de redenen vermeld in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek. Daarenboven kunnen de leden van de Raad voor de Mededinging niet beraadslagen in een zaak waarin zij een belang hebben of indien zij een van de belanghebbende partijen vertegenwoordigen of vertegenwoordigd hebben.

Bovendien mogen zij niet als raadsman van een partij optreden in een zaak die krachtens deze wet aanhangig is gemaakt. »

Verantwoording

Artikel 44, eerste lid, van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt: «Het gebruik en de openbaarmaking van de met toepassing van de bepalingen van deze wet verkregen bescheiden of inlichtingen voor andere doeleinden dan de toepassing van deze wet, wordt met een geldboete van 100 tot 10 000 frank en met een gevangenisstraf van twee maanden tot vijf jaar gestraft of met één van deze straffen alleen.»

Artikel 18, § 2, van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt dat de leden van de Raad voor de Mededinging gewraakt kunnen worden om de redenen vermeld in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek. Dat artikel bepaalt bovendien dat de leden van de Raad voor de Mededinging die aangewezen zijn op grond van hun bevoegdheid (en niet wegens hun hoedanigheid van magistraat), niet kunnen beraadslagen in een zaak waarin zij een belang hebben of een van de belanghebbende partijen vertegenwoordigen of vertegenwoordigd hebben.

Deze regel wordt gereproduceerd door de terminologie aan te passen aan de nieuwe samenstelling van de Raad, zoals voorgesteld in amendement nr. 2 van de regering op het voorstel 417/1.

Het leek opportuun eveneens te preciseren dat de leden van de Raad bovendien niet mogen optreden als raadsman van een partij in een zaak die aanhangig is gemaakt krachtens de wet van 5 augustus 1991. Deze regel richt zich tot de advocaten en tot elk lid van de Raad die in de hoedanigheid van raadsman zou kunnen optreden (accountant, enz.).

Nº 22 DU GOUVERNEMENT

(Sous-amendement à l'amendement n° 3)

Art. 3bis (nouveau)

Faire précéder le dispositif de cet article, qui devient un 2°, par ce qui suit:

«Art. 3bis. — 1° L'article 18, § 2, de la même loi est remplacé par le paragraphe suivant:

«§ 2. Les membres du Conseil de la concurrence peuvent être récusés pour les causes énoncées à l'article 828 du Code judiciaire. En outre, les membres du Conseil de la concurrence ne peuvent délibérer dans une affaire où ils ont un intérêt ou s'ils représentent ou ont représenté une des parties intéressées.

Ils ne peuvent en outre pas intervenir comme conseil d'une partie dans une affaire introduite en vertu de la présente loi. »

Justification

L'article 44, alinéa 1er, de la loi du 5 août 1991 prévoit que «L'utilisation et la divulgation de documents ou de renseignements reçus en application des dispositions de la présente loi à des fins autres que celles de l'application de la présente loi, est punie d'une amende de 100 à 10 000 francs et d'un emprisonnement de deux mois à cinq ans ou d'une de ces peines seulement.»

L'article 18, § 2, de la loi du 5 août 1991 prévoit que les membres du Conseil de la concurrence peuvent être récusés pour les causes énoncées à l'article 828 du Code judiciaire. Cet article prévoit en outre que les membres du Conseil de la concurrence désignés en raison de leur compétence (et non pas en raison de leur qualité de magistrat) ne peuvent délibérer dans une affaire où ils ont un intérêt ou s'ils représentent ou ont représenté une des parties intéressées.

Cette règle est reproduite, en adaptant la terminologie à la nouvelle composition du Conseil proposée dans l'amendement n° 2 du gouvernement à la proposition 417/1.

Il a paru opportun de préciser également que les membres du Conseil ne peuvent en outre pas intervenir comme conseil d'une partie dans une affaire introduite en vertu de la loi du 5 août 1991. Cette règle s'adresse aux avocats et à tout membre du Conseil qui pourrait agir en qualité de conseil (expert-comptable, etc.).